

SỞ GIÁO DỤC - ĐÀO TẠO HẢI PHÒNG
 TRUNG TÂM GDNN - GDTX QUẬN DƯƠNG KINH

MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I NĂM HỌC 2023 - 2024

MÔN: NGỮ VĂN 11

Thời gian làm bài: 90 phút

TT	Kĩ năng	Nội dung kiến thức / Đơn vị kĩ năng	Mức độ nhận thức				Tổng % điểm
			Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
1	Đọc	Truyện ngắn hiện đại	3	3	1	1	60
2	Viết	Nghị luận về một đoạn trích/ tác phẩm truyện	1	1	1	1	40
Tổng			25%	45%	20%	10%	100
Tỉ lệ chung			70%		30%		

SỞ GIÁO DỤC - ĐÀO TẠO HẢI PHÒNG
TRUNG TÂM GDNN - GDTX QUẬN DƯƠNG KINH

BẢN ĐẶC TẢ ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I NĂM HỌC 2023 - 2024

MÔN: NGỮ VĂN 11

Thời gian làm bài: 90 phút

		Đơn vị kiến thức / Kỹ năng	Mức độ đánh giá	Số lượng câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng %
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
TT	Kĩ năng	Truyện ngắn hiện đại	<p>Nhận biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhận biết được đề tài, câu chuyện, sự kiện, chi tiết tiêu biểu, không gian, thời gian, nhân vật trong truyện ngắn - Nhận biết được người kể chuyện (ngôi thứ ba hoặc ngôi thứ nhất), lời người kể chuyện, lời nhân vật trong truyện ngắn hiện đại. - Nhận biết được điểm nhìn, sự thay đổi điểm nhìn; sự nối kết giữa lời người kể chuyện và lời của nhân vật. - Nhận biết một số đặc điểm của ngôn ngữ văn học trong truyện ngắn <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tóm tắt được cốt truyện của truyện ngắn. - Phân tích, lí giải được mối quan hệ của các sự việc, chi tiết trong tính chỉnh thể của tác phẩm. - Phân tích được đặc điểm, vị trí, vai trò của nhân vật trong truyện ngắn; lí giải được ý nghĩa của nhân vật. - Nêu được chủ đề (chủ đề chính và chủ đề phụ trong 					

			<p>văn bản nhiều chủ đề) của tác phẩm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phân tích và lí giải được thái độ và tư tưởng của tác giả thể hiện trong văn bản. - Phát hiện và lí giải được các giá trị văn hóa, triết lí nhân sinh của tác phẩm. <p>Vận dụng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nêu được ý nghĩa hay tác động của văn bản tới quan niệm, cách nhìn của cá nhân với văn học và cuộc sống. - Thể hiện thái độ đồng tình hoặc không đồng tình với các vấn đề đặt ra từ văn bản. <p>Vận dụng cao:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vận dụng kinh nghiệm đọc, trải nghiệm về cuộc sống, hiểu biết về lịch sử văn học để nhận xét, đánh giá ý nghĩa, giá trị của tác phẩm. - So sánh được hai văn bản văn học cùng đề tài ở các giai đoạn khác nhau; liên tưởng, mở rộng vấn đề để hiểu sâu hơn với tác phẩm. 					
3	Viết	<p>Nghị luận về một đoạn trích/ tác phẩm truyện</p>	<p>Nhận biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu được đầy đủ thông tin chính về tên tác phẩm, tác giả, loại hình nghệ thuật,... của đoạn trích/tác phẩm. - Đảm bảo cấu trúc, bố cục của một văn bản nghị luận. <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trình bày được những nội dung khái quát của tác phẩm nghệ thuật (bộ phim, bài hát, bức tranh, pho tượng). - Phân tích được những biểu hiện riêng của loại hình nghệ 	1	1	1	1 câu TL	40

		<p>thuật thể hiện trong tác phẩm (ví dụ, cốt truyện, vai diễn trong bộ phim; các yếu tố hình khối, đường nét trong tác phẩm điêu khắc; ...).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nêu và nhận xét về nội dung, một số nét nghệ thuật đặc sắc. - Kết hợp được lí lẽ và dẫn chứng để tạo tính chặt chẽ, logic của mỗi luận điểm. - Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. <p>Vận dụng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nêu được những bài học rút ra từ đoạn trích/tác phẩm. - Thể hiện được sự đồng tình / không đồng tình với thông điệp của tác giả (thể hiện trong đoạn trích/tác phẩm). <p>Vận dụng cao:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sử dụng kết hợp các phương thức miêu tả, biểu cảm, tự sự,... để tăng sức thuyết phục cho bài viết. - Vận dụng hiệu quả những kiến thức Tiếng Việt lớp 11 để tăng tính thuyết phục, sức hấp dẫn cho bài viết. 						
	Tỉ lệ %		30%	40%	20%	10%	100%	
	Tỉ lệ chung		70%	30%				

SỞ GIÁO DỤC - ĐÀO TẠO HẢI PHÒNG
TRUNG TÂM GDNN - GDTX QUẬN DƯƠNG KINH

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I NĂM HỌC 2023 - 2024

MÔN: NGỮ VĂN 11

Thời gian làm bài: 90 phút

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

Nhà mẹ Lê là một gia đình một người mẹ với mười một người con. Bác Lê là một người đàn bà nhà quê chắc chắn và thấp bé, da mặt và chân tay răn reo như một quả trám khô. Khi bác mới đến phố, ai ai cũng chú ý đến đám con của bác: Mười một đứa, mà đứa nhón mới có mười bảy tuổi! Đứa bé nhất hãy còn bế trên tay.

Mẹ con bác ta ở một căn nhà cuối phố, cái nhà cũng lụp xụp như những căn nhà khác. Chường ấy người chen chúc trong một khoảng rộng độ bằng hai chiếc chiếu, có mỗi một chiếc giường nan đã gãy nát. Mùa rét thì giải ổ rom đầy nhà, mẹ con cùng nằm ngủ trên đó, trông như một cái ổ chó, chó mẹ và chó con lúc nhúc. Đối với những người nghèo như bác, một chỗ ở như thế cũng tươm tất lắm rồi. Nhưng còn cách kiếm ăn? Bác Lê chật vật, khó khăn suốt ngày cũng không đủ nuôi chường ấy đứa con. Từ buổi sáng tinh sương, mùa nực cũng như mùa rét, bác ta đã phải trở dậy để đi làm mướn cho những người có ruộng trong làng. Những ngày có người mướn ấy, tuy bác phải làm vất vả, nhưng chắc chắn buổi tối được mấy bát gạo và mấy đồng xu về nuôi lũ con đói đợi ở nhà. Đó là những ngày sung sướng. Nhưng đến mùa rét, khi các ruộng lúa đã gặt rồi, cánh đồng chỉ còn trơ cuống rạ dưới gió bắc lạnh như lưỡi dao sắc khía vào da, bác Lê lo sợ, vì không ai mướn bác làm việc gì nữa. Thế là cả nhà nhịn đói. Mấy đứa nhỏ nhất, con Tý, con Phún, thằng Hy mà con chị nó bé, chúng nó khóc lả đi mà không có cái ăn. Dưới manh áo rách nát, thịt chúng nó thâm tím lại vì rét, như thịt con trâu chết. Bác Lê ôm ấp lấy con trong ổ rom, để mong lấy cái ấm của mình ấp ủ cho nó.

(Trích Nhà mẹ Lê, Tuyển tập Thạch Lam, NXB Văn học, 2015, trang 28-29)

Chú thích:

Thạch Lam (1910-1942), tên thật là Nguyễn Tường Lân, là một nhà văn Việt Nam thuộc nhóm Tứ Lực văn đoàn. Ngoài bút danh *Thạch Lam*, ông còn có các bút danh là Việt Sinh, Thiện Sỹ. Thạch Lam sinh ra tại Hà Nội trong một gia đình công chức gốc quan lại, thuở nhỏ chủ yếu sống ở quê ngoại, phố huyện Cẩm Giàng, tỉnh Hải Dương.

Quan điểm sáng tác: theo Thạch Lam văn chương là một thứ khí giới thanh cao và đặc lực, nó tác động sâu sắc đến tư tưởng, tình cảm của con người. Ông quan niệm: "Đối với tôi văn chương không phải là một cách đem đến cho người đọc sự thoát ly hay sự quên, trái lại văn chương là một thứ khí giới thanh cao và đặc lực mà chúng ta có, để vừa tố cáo và thay đổi một cái thế giới giả dối và tàn ác, làm cho lòng người được thêm trong sạch và phong phú hơn".

Tác phẩm chính: Ông để lại các tác phẩm tiêu biểu như: *Gió đầu mùa (1937)*, *Nắng trong vườn (1938)*, *Sợi tóc (1942)*, *Ngày mới (1939)*, *Theo dòng (1941)*, *Hà Nội băm sáu phố phường (1943)*, ...

Phong cách nghệ thuật: Cốt truyện đơn giản thuộc hoặc không có cốt truyện; đi sâu vào thế giới nội tâm nhân vật; có sự hòa quyện tuyệt vời giữa hai yếu tố hiện thực và lãng mạn, tự sự và trữ tình.

Trả lời các câu hỏi sau:

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2. Văn bản trên được kể theo ngôi thứ mấy?

Câu 3. Trong văn bản trên, ngoại hình của bác Lê được miêu tả như thế nào?

Câu 4. Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn sau: “*Dưới manh áo rách nát, thịt chúng nó thâm tím lại vì rét, như thịt con trâu chết*”.

Câu 5. Chi tiết nào trong đoạn trích để lại ấn tượng sâu sắc nhất với bạn? Vì sao?

Câu 6. Tình cảm của nhà văn với nhân vật qua văn bản trên?

Câu 7. Thông điệp mà anh/chị ấn tượng nhất trong truyện ngắn *Nhà mẹ Lê* (được trích dẫn ở trên) là gì (trả lời 4-6 dòng)?

Câu 8. Truyện ngắn *Nhà mẹ Lê* thức tỉnh mỗi chúng ta điều gì trong cuộc sống hôm nay?

II. VIẾT (4.0 điểm)

Viết một bài luận (khoảng 500 chữ) phân tích, đánh giá nội dung và nghệ thuật của truyện ngắn *Nhà mẹ Lê* (được trích dẫn ở trên) của nhà văn Thạch Lam.

SỞ GIÁO DỤC - ĐÀO TẠO HẢI PHÒNG
TRUNG TÂM GDNN - GDTX QUẬN DƯƠNG KINH

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I NĂM HỌC 2023 - 2024
MÔN: NGỮ VĂN 11

Thời gian làm bài: 90 phút

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
Đọc hiểu	1	Phương thức biểu đạt: tự sự	0.5
	2	Truyện được kể theo ngôi thứ 3	0.5
	3	Chi tiết miêu tả ngoại hình bác Lê trong văn bản trên là: <i>một người đàn bà nhà quê chắc chắn và thấp bé, da mặt và chân tay răn reo như một quả trám khô.</i>	0.5
	4	Biện pháp nghệ thuật so sánh: <i>thịt chúng nó thâm tím lại vì rét, như thịt con trâu chết.</i> - Tác dụng: / <i>Nhấn mạnh ý, bộc lộ cảm xúc tăng giá trị gợi hình gợi cảm khi diễn đạt.</i> / <i>Nhấn mạnh hoàn cảnh nghèo khổ, tội nghiệp đáng thương của mẹ con bác Lê.</i>	1.0
	5	Học sinh có thể lựa chọn những chi tiết mình ấn tượng, giải thích lí do có thể tham khảo gợi ý sau: - <i>Bác Lê ôm ấp lấy con trong ổ rom, để mong lấy cái ấm của mình áp ủ cho nó.</i> - <i>Mùa rét thì giải ổ rom đầy nhà, mẹ con cùng nằm ngủ trên đó, trông như một cái ổ chó, chó mẹ và chó con lúc nhúc.</i>	1.0
	6	Tình cảm của nhà văn với nhân vật: Yêu thương, xót xa, ái ngại cho cảnh ngộ nghèo khổ của nhà bác Lê. Đó là tình cảm nhân đạo sâu sắc.	1.0
	7	Học sinh có thể lựa chọn những thông điệp và giải thích có thể tham khảo gợi ý sau: - Tình mẫu tử thiêng liêng..... - Quan tâm đến những người lao động nghèo khổ ...	1.0
	8	Học sinh có thể lựa chọn và giải thích có thể tham khảo gợi ý sau: - Thức tỉnh về lòng nhân ái, tình yêu thương, sự quan tâm trong cuộc sống.	0.5
II		VIẾT	4.0
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận phân tích, đánh giá một tác phẩm truyện.</i>	0.25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</i> <i>Phân tích và đánh giá</i> + Nội dung	0.5

	+ Nghệ thuật	
	<p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i></p> <p>HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được tác giả, tác phẩm; tiến hành phân tích nghệ thuật kể chuyện qua hệ thống điểm nhìn, ngôi kể, lời kể và giá trị nội dung trong tư tưởng và chủ đề của văn bản</p> <p><i>Sau đây là một hướng gợi ý:</i></p> <p>- Giới thiệu nhân vật :</p> <p>/ Ngoại hình: <i>một người đàn bà nhà quê chắc chắn và thấp bé, da mặt và chân tay răn reo như một quả trám khô.</i></p> <p>/ Hoàn cảnh: mẹ Lê là một người phụ nữ có đông con, chồng mất sớm</p> <p>/ Vẻ đẹp nhân vật: tấm lòng yêu thương vô điều kiện dành cho con; một người phụ nữ kiên cường và lạc quan</p> <p>- Nghệ thuật trần thuật:</p> <p>/ Nhà mẹ Lê vừa mang yếu tố hiện thực vừa mang màu sắc lãng mạn.</p> <p>/ Ngôn ngữ: mộc mạc, giản dị.</p> <p>- Nhận xét: cảm thông, trân trọng của nhà văn với những người lao động nghèo khổ.</p> <p>/ Ca ngợi vẻ đẹp của con người.</p> <p>/ Tấm lòng nhân đạo sâu sắc của nhà văn Thạch Lam.</p>	2.5
	<p><i>d. Chính tả, ngữ pháp</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>	0.25
	<p><i>e. Sáng tạo:</i> Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>	0.5
Tổng điểm		10.0

BAN GIÁM ĐỐC DUYỆT

GIÁO VIÊN RA ĐỀ

Đặng Thị Hảo